

מסורת הש"ס

אין דורשיין פרק שני חגיגה

טו.

עין משפט
נר מצוה

- (א) ומיישינן נמי אמרין לקולא רשיי בענת קנא. ד"ה ושמולא [מנא] ג. [גדה ג.א.]
- (ב) ומספתא פ"ד, טי כפי המשניות להרמב"ם בפ"י דסנהדרין כהוה שפלין
- (ג) אלדיי פ"ד ע"ש דליתא בעס אלעס בן אביהו (ו) נשיי רשיי דסנהדרין לא. ד"ה יש (כ"ס ה'.) (ז) יג"ל ויפ"ק (ח) מפפנע, (ט) כלסס על חפיה, (י) שנת קטן י.

יכול אני לנעול. שהיה צקי בהטייה זו נמי נבעלת כן: **באמצעי.** כלי שרומזין בו כל הגוף וי"ל שהטיח עס אדם שכנת זרע ונכנס במעיה: **מעיקרא.** כשילאת מן האדם: **מאין ולאין.** מאין מצא ואין לך ערוך: **לופה הייס.** מתכוון במעשה צבאשית: **ואין צייטן.** במקום חינוך מקום קשרי כפיט דרקיע דקרקע: **גודא דגמלא.** כשמתדרין לווחין של גשר זו אלל זו אי אפשר שלא תהא ריוח ציינתיס וכן גלימי וכן כסי: **סחופין.** כפופין: **אחר קיץ בניטעות.** קלקל ועיות כנכנס לפרדס ומקלץ הנטיעות. ולפי שדיימה אומן צמחלת הדצרים לנכנס לפרדס נקט לשאלה דקיץ בניטעות: **לא מעידיה** לא גרסינן: **לא עורף.** דבכל לדייה יש להס פניס: **עיפוי.** עיפוט: **פולסי.** מכת מקל צסטונאלדיי: **פוגלא.** ננון: **ממישרא.** ערוגה: **ונוחין לאבדן.** על ידי שמתא:

תורה אור השלם

- 1. והאיך יקרה תורה ובהו החשק על פני תהום ורחו אלהים מרחפת על פני בריאת א: בראשית א ב
- 2. ואמר אלהים יחי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים: בראשית א 7
- 3. אל תתן את פיך לחטאי את בשרך ואל תאמר לפני ה' פלאך כי שגגה היא קולך יקצץ האלהים על קולך וחבל את מעשה ידך:
- 4. שובו בנים שוביכם נאם יי כי אנכי בעלתי בכם ויקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם ציון: ירמיהו ג ד
- 5. ביום טובה יהיה טוב וביום רעה רעה ראה גם את זה לעומת זה עשה האלהים על דברת שלא ימצא האדם אחריו מאונק:

רבי יהושע לתלמידיו עדיין בן זומא מבחוץ מכדי ורוח אלהים מרחפת על פני המים אימת הוי ביום הראשון הבדלה ביום שני הוא דהואי דכתיב ויהי מבדיל בין מים למים וכמה אמר רב אחא בר יעקב כמלא נימא ורבנן אמרי כי גודא דגמלא מר זוטרא ואיתימא רב אסי אמר כתיב גלימי דפריסי אהרדי ואמרי לה כתיב כסי דסחיפי אהרדי אחר קיצץ בניטעות עליו הכתוב ואמר אל תתן את פיך לחטאי את בשרך מאי היא הוא מיטטרון דאיתיהבא ליה רשותא (א) למיתב למיתבא וכוותא דישאל אמר נמימא דלמעלה לא הוי לא ישיבה ולא תחרות ולא עורף ולא עיפוי שמא חס ושלום ב' רשויות (א) הן אפקוהו למיטטרון ומחיוהו שיתין פולסי דגורא א"ל מ"ט כי חזוניה לא קמת מקמיה איתיהבא ליה רשותא למימחק וכוותא דאחר יצתה בת קול ואמרה שובו בנים שובבים חוץ מאחר (א) אמר הואיל ואיטריד ההוא גברא מההוא עלמא ליפוק ליתנהי בהאי עלמא נפק אחר לתרבות רעה נפק אשכח זונה תבעה אמרה ליה ולא אלישע בן אביה את (א) עק פוגלא ממישרא בשבת ויהב לה אמרה אחר הוא שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה א"ל מאי דכתיב ג"ס את זה לעומת זה עשה האלהים אמר לו כל מה שברא הקב"ה (א) ברא כנגדו ברא הרים ברא גבעות ברא ימים ברא נהרות אמר לו ר"ע רבך לא אמר כך אלא ברא צדיקים ברא רשעים ברא גן עדן ברא גיהנם כל אחד ואחד יש לו ב' חלקים אחד בנג עדן ואחד בגיהנם וזה צדיק נטל חלקו וחלק חברו בנג עדן נתחייב רשע נטל חלקו וחלק חברו בגיהנם אמר רב משרשיא מאי קראה גבי צדיקים כתיב לכן בארצם משנה ירשו גבי רשעים כתיב ומשנה שברון שברם שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה מאי דכתיב *לא יערכנה זהב וחכוכית ותמורתה כלי פז אמר לו אלו דברי תורה שקשין לקנותן ככלי זהב וכלי פז ונוחין לאבדן ככלי חכוכית (א) אמר לו ר"ע רבך לא אמר כך אלא מה כלי זהב וכלי חכוכית (א) אע"פ שגשברו יש להם תקנה אף ת"ח אע"פ שסרה יש לו תקנה אמר לו אף אתה חוזר בכך אמר לו (א) כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר ת"ר מעשה באחר שהיה רוכב על הסוס בשבת והיה רבי מאיר מהלך אחריו ללמוד תורה מפיו (א) אמר לו מאיר חוזר לאחריו שכבר שיערתי בעקבי סוסי עד כאן תחום שבת א"ל אף אתה חוזר בכך א"ל ולא כבר אמרתי לך כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר תקפיה עייליה לבי מדרשא א"ל לינוקא פסוק לי פסוקך אמר לו אין שלום אמר ה' לרשעים עייליה לבי בנישאת אחריתי א"ל לינוקא פסוק לי פסוקך אמר לו כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך בורית נכתם עונך לפני עייליה לבי בנישאת אחריתי א"ל לינוקא

כי

יכול אני לבעול כמה בעילות בלא דם או דלמא דשמואל לא שכיה (א) והיישין שמא באמבטי עיברה והאמר שמואל כל שכבת זרע שאינו יורה כחץ אינו מזרעת (א) מעיקרא נמי יורה כחץ הוה ת"ר (א) מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהיה עומד על גב מעלה בהר הבית וראהו בן זומא ולא עמד מלפניו אמר לו מאין ולאין בן זומא אמר לו צופה הייתי בין מים העליונים למים התחתונים ואין בין זה לזה אלא שלש אצבעות בלבד שאמר ירוח אלהים מרחפת על פני המים כיגה שמרחפת על בניה ואינה נוגעת אמר ליה רב

ומחיוהו שיתין פולסי. להודיע (א) לו שאין יכולת למטטרון יותר מאחריני: שובו בנים שובבים. צירושלמי מפרש למה ארבע לו כך ואיכא טפי מקרלות שורש והיה הרג (א) דוצרי דצרי תורה ואמר כל תלמיד דהוה חמי ליה הוה קטיל ולא עוד דהוה על לבית ועדא הוה חמי עטילא

קמיה סופרא ולאמר מאן אלן עבדין הכא כו' כיון דהוה שמעין ליה שצקין ואלין וקאמר ליה ר"מ מאי דכתיב (וה' ציך) את כל אשר לאיוז למשנה (איוב ז) ואמר לו שפכל לו ממונו והוא השיב שר"ע דריש ליה צוכות מצות ומעשים טובים צרכ מראשיתו ומייתי ליה טוב אחריית דבר מראשיתו ודריש ליה ר"מ לאדם שהוליד צנים בילדותו ומתו וצוקנותו הוליד ונתקיימו ואמר לו ר"ע רבך לא כך דרש אלא טוב אחריית דבר שהוא טוב מראשיתו וצין הוה המעשה אצויה אזי הוה מגדולי ירושלים וציוס שזא למהולי קרא לכל גדולי ירושלים והושעין צדק אחד ולר"א ולר' יהושע צמקוס אחר מן דלכלין ושמין שרין מטפחין ומרקדים אמרי עד דאלין עסקין צדידהו נעסקו דדין יצו ונתעסקו דצדרי תורה ירדה אש מן השמים והקיפה אותן אמר לון אצויה אכלא גברין מה צמתס לשרוף צתיי אמרו לו ח"ו אלא יושעין סיינו בחייהו דצרי תורה מתורה לנצאיסי ומנציאיסי לנכזיביס והיו הדצרים שמחים כנתינתן מסיני לא צאש נתנו אמר הואיל וכן כהה של תורה אס יתקיים הכן הזה לתורה אני מפרישו ולפי שלא היתה כוונה לשמים לנפק לא נתקיימו צו וצמקוס שיש צמקוס שלנו אחורי הפגודי יש לשם מלחורי צית קשיה הקדשים עוד איתא התם שהיה רוכב ציוה"כ שחל להיות צצנת ושמע כו' ומייתי ההוא דפרק קמא דקדושין (דף לג:) שראה (א) אחד שנטל הצנים ושילת את האס וכי אייתי נפל ומת ולא היה דורש כו' יעקב כדמייתי התם ועוד איתא שראה לשון רבי יהודה הגתמוס נתון צפי כלז והיינו צברא דצד דקדושין ורבי נתן אומר כשהיתה אמו מעוצרת ממנו עזרה לפני ע"ו והריחה מאותו המין ואכלה והיה אותו המין (א) מזדנעו צנופה (א) כעכאל ולצנסוף חלה מתנוגלה ואמרו לו לר"מ רבך אצאיש אול גציה לצקרתי וא"ל חוזר צך אמר אי הדננא מתקצלין אמר ליה והכתיב (תהלים ז) משז אנוש עד דכא ותאמר שזו בני אדם צכה אלישע ונפטר א"ר מנאר דומה שמתוך משונה נפטר רבי מן (א) וכי מן (א) דקצנונין ירדה אש מן השמים ושרפה אותו וא"ל לר"מ הא קצר גלימיה עליה ואמר ליני (פה) הלילה וגו' (רות ג) ליני פה צעולס הזה

א נמי פ"ח מהלכות יסודי המורה הלכה יאן:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' אינו מורעת דלמא מעיקרא נמי יורה: (ב) שם דלמיתגה ליה רשומא חדא שעתא ביומא למיתב ולמיתב וכוותא: (ג) שם שמת חס ושלום חמי רשויות יש בשמיים מיד אפקוהו: (ד) שם חון מלחף שיריע כבודי ומרד בי אמר הואיל ואיטריד כו' למיכתו רעה אשכח פליל ומיכת נפק נמקין: (ה) שם בן אצויה את ששמך יצא בכל הארץ עק פוגלא: (ו) שם כל מה שנתא הקב"ה בעולמו צרה כנגדו: (ז) שם לאבדן ככלי וצוכות ניב ס"ח א"ל האלהים אפילו ככלי חרס אבל ר"ע כו' (ח) שם וכל וצוכית הללו אע"פ שגשברו י: (ט) שם כל אמר לו והלא ככר שמעתי: (י) שם ללמוד תורה מפיו כיון שהגיע לחתום שבת אמר לו מאלי: (יא) תוב ד"ה ומחיוהו וכו' להודיע שאין לו יבולת יותר מאחריני כ"ל: (יב) ד"ה שובו בני ויהי הוה רבי מורה ואמרין כל תלמיד דהוה חמי ליה משבח באורייתא הוה קטיל ולא עוד אלא דהוה ע"ו וכו' קמי ספירא והוה אמר מאן אלין יתבין עבדין הכא כו' וביין דהוה שמעין כל הוון שבקיין ליה ואזלין לון וקאמר ליה לרבי מאיר וכי ש"ר עקלא דריש ליה ודי ברך את אייב מראשיתו צוכות מצות ומעשים טובים שהיו ביה מראשיתו ומייתי ליה טוב אחריית דבר ר"מ אלא טוב אחריית דבר מראשיתו וצוה שיהו ביה מראשיתו וציוס שזא למהולי קרא לכל גדולי ירושלים וציוס שזא למהולי קרא לכל גדולי ירושלים והושעין צדק אחד ולר"א ולר' יהושע צמקוס אחר מן דלכלין ושמין שרין מטפחין ומרקדים אמרי עד דאלין עסקין צדידהו נעסקו דדין יצו ונתעסקו דצדרי תורה ירדה אש מן השמים והקיפה אותן אמר לון אצויה אכלא גברין מה צמתס לשרוף צתיי אמרו לו ח"ו אלא יושעין סיינו בחייהו דצרי תורה מתורה לנצאיסי ומנציאיסי לנכזיביס והיו הדצרים שמחים כנתינתן מסיני לא צאש נתנו אמר הואיל וכן כהה של תורה אס יתקיים הכן הזה לתורה אני מפרישו ולפי שלא היתה כוונה לשמים לנפק לא נתקיימו צו וצמקוס שיש צמקוס שלנו אחורי הפגודי יש לשם מלחורי צית קשיה הקדשים עוד איתא התם שהיה רוכב ציוה"כ שחל להיות צצנת ושמע כו' ומייתי ההוא דפרק קמא דקדושין (דף לג:) שראה (א) אחד שנטל הצנים ושילת את האס וכי אייתי נפל ומת ולא היה דורש כו' יעקב כדמייתי התם ועוד איתא שראה לשון רבי יהודה הגתמוס נתון צפי כלז והיינו צברא דצד דקדושין ורבי נתן אומר כשהיתה אמו מעוצרת ממנו עזרה לפני ע"ו והריחה מאותו המין ואכלה והיה אותו המין (א) מזדנעו צנופה (א) כעכאל ולצנסוף חלה מתנוגלה ואמרו לו לר"מ רבך אצאיש אול גציה לצקרתי וא"ל חוזר צך אמר אי הדננא מתקצלין אמר ליה והכתיב (תהלים ז) משז אנוש עד דכא ותאמר שזו בני אדם צכה אלישע ונפטר א"ר מנאר דומה שמתוך משונה נפטר רבי מן (א) וכי מן (א) דקצנונין ירדה אש מן השמים ושרפה אותו וא"ל לר"מ הא קצר גלימיה עליה ואמר ליני (פה) הלילה וגו' (רות ג) ליני פה צעולס הזה

לעזי רש"י

בשטנארד י"י. מקלות.

שדומה ללילה והיה צבוקר לעולם הבא אס יגאלך טוב יגאל זה הקדוש צרוך הוא שנאמר טוב ה' לכל (תהלים קמה) יגאל ואס לא יספוך לגאלך וגאלתך אנכי אמרו ליה (א) אין [אמרין] לך צהייה עלמא למאן את צעי למקרבה קדמייתא לצבוק או לצבך אמר לון מיקרב לרבי קדמי וצתר כן אכלא א"ל ושמעין לך א"ל ולא כן תניין (א) מנילין מיק הספר עס הספר מנילין אלישע צוכות מורסו: הא

דכיון דהוא למטטרון דאיתיהבא ליה רשותא חדא שעתא למיתב למכתב וכותא דישאל אמר גמירי דלמעלה באותו מקום אין שם ישיבה שפא שתי רשויות הן. יצתה בת קול ואמרה שובו בנים שובבים חוץ מאחר שגלי וידוע לפניו שאינו חוזר בתשובה שלמה לעולם. שילוי היה חזר לא היה נטרד שאין הפרגוד נעלת בפני בעלי תשובה מיד מחויה למטטרון שתין פולסי ונרא. ח"ו שיש עליו דין של ארון שדורש עליו וזה שאמר אחר משום ר' עקיבא כי רשע מתייסר בגיהנם חלקו וחלק הצדיק והצדיק זוכה בגי' חלקו וחלק הרשע ואסמכיה אקרא זה לכן בארצם משנה ירשו ומשנה שברון שברם. ד"א לאו דסמכא הן וקרא מרד הוא ולא עיקר. מיהו אית לן לימיר שהמחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה ועונו גדול מאד הוא ועליו כיוצא בו נאמר ומשנה שברון